

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn ס"ג of סנהדרין דף סג.
Some of the topics we will learn about include:

עבודה זרה

Many prohibitions regarding idol worship, including:
המקבלו עליו לאלוה

Verbally accepting an idol as a deity;

המגפף והמנשק והמכבד והמרבץ

One who hugs or kisses an idol, or performs some
practical service for it;

הנודר בשמו והמקיים בשמו

One who vows or swears in the name of an idol;

שמור לי בצד עבודת כוכבים פלונית

Mentioning the name of an idol, even to say, "Wait for me
next to that idol"

A

עבודה זרה

המקבלו עליו לאלוה

המגפף והמנשק
והמכבד והמרבץ

הנודר בשמו
והמקיים בשמו

שמור לי
בצד עבודת כוכבים
פלונית

B

קרבת חטאת

Whether one is liable a קרבן for prohibitions

שאינ בהם מעשה

That do not involve any action, or

אין בהם מעשה גמור

They only entail a slight action, such as speaking or
bowing.

אין לוקין על לאו שבכללות

One does not receive lashes for a general prohibition.

לאו שאין בו מעשה

It is a מחלוקת whether one receives lashes for a prohibition
that does not involve any action.

B

קרבת חטאת

אין בהם מעשה גמור

אין לוקין
על לאו שבכללות

לאו שאין בו מעשה

1 So let's review...

The Mishnah on ס דף continues discussing עבודה זרה for which one is חייב סקילה עליו לאלוה

המקבלו עליו לאלוה

One who verbally accepts an idol as a deity, even not in its presence, and

והאומר לו אלי אתה

One who says to an idol, "You are my god," is liable for stoning.

The Gemara cites a ruling of רב:

כיון שאמר לו אלי אתה

חייב קרבן

If one inadvertently accepts the idol as his deity, he is liable for a חטאת קרבן.

However, the Gemara points out that to be liable for a verbal statement is a מחלוקת תנאים:

As the ברייתא rules

אינו חייב אלא

על דבר שיש בו מעשה

כגון זיבוח וקיסור וניסוך והשתחואה

One is only liable for serving ע"ז through an action, such as slaughtering, burning, pouring, or bowing.

And ריש לקיש explained

מאן תנא השתחואה

רבי עקיבא היא

דאמר לא בעינן מעשה גמור

That one is liable for merely bowing to the ע"ז, is the opinion of רבי עקיבא, who holds that one is liable for a slight action as well.

As Rashi explains

מגדף מחייב משום מעשה זוטא

דעקימת שפתיו הוי מעשה

והכא נמי כפיפת קומתו הויא מעשה

ר"ע holds that speaking, which involves moving one's lips, is also deemed an action, and so a מגדף IS liable. ®

Similarly, bending one's body while bowing is an action, and he is liable.

1

משנה

The Mishnah on ס דף continues discussing עבודה זרה for which one is חייב סקילה:

המקבלו עליו לאלוה

One who verbally accepts an idol as a deity, even not in its presence,

והאומר לו אלי אתה

One who says to an idol, "You are my god," is liable for stoning.

רב

כיון שאמר לו אלי אתה חייב קרבן

If one inadvertently accepts the idol as his deity, he is liable for a חטאת קרבן.

To be liable for a verbal statement is a מחלוקת תנאים:

ברייתא

אינו חייב אלא

על דבר שיש בו מעשה

כגון זיבוח וקיסור וניסוך והשתחואה

One is only liable for serving ע"ז through an action, such as slaughtering, burning, pouring, or bowing.

And רש"י explained

מאן תנא השתחואה

רבי עקיבא היא

דאמר לא בעינן מעשה גמור

That one is liable for merely bowing to the ע"ז, is the opinion of רבי עקיבא, who holds that one is liable for a slight action as well.

As Rashi explains

מגדף מחייב משום מעשה זוטא

דעקימת שפתיו הוי מעשה

והכא נמי כפיפת קומתו הויא מעשה

ר"ע holds that speaking,

which involves moving one's lips, is also deemed an action, and so a מגדף is liable.

Similarly, bending one's body while bowing is an action, and he is liable.

2 However, the Gemara infers, מכלל דרבנן סברי בעינן מעשה The חכמים disagree, and hold one liable only if he performs a significant action. As the rule in the Mishnah in מסכת כריתות, cited in Rashi; וחכמים אומרים יצא מגדף שאינו עושה מעשה One who unintentionally blasphemes is not liable for a transgression, because his transgression did not involve an action.

Thus, רבי עקיבא and the חכמים would also disagree whether one is liable for a קרבן for האומר לו אלי אתה For verbally accepting an idol as a deity; and רב לרבי עקיבא קאמר רב's ruling כיון שאמר לו אלי אתה חייב קרבן Is only according to the opinion of רבי עקיבא.

=====

2 **מכלל דרבנן סברי בעינן מעשה**
 The חכמים disagree, and hold one liable only if he performs a significant action.
As the Mishnah in מסכת כריתות, cited in Rashi;
וחכמים אומרים
ילא מגדף שאינו עושה מעשה
One who unintentionally blasphemes is not liable for a קרבן, because his transgression did not involve an action.

Thus, רבי עקיבא and the חכמים would also disagree whether one is liable for a קרבן for **האומר לו אלי אתה**
 For verbally accepting an idol as a deity;
 and
רב - לרבי עקיבא קאמר
 רב's ruling
כיון שאמר לו אלי אתה חייב קרבן
 Is only according to the opinion of רבי עקיבא.

3 The Mishnah continues: אבל המגפף והמנשק והמכבד והמרבץ והמרחץ והמלביש והמונעיל עובר בלא תעשה One who hugs or kisses an idol, OR sweeps or sprinkles water before it, OR washes, anoints, dresses, or puts shoes on it, transgresses a prohibition but is not liable for stoning. And Rashi explains; שלא כדרכה The Mishnah refers to an idol that is NOT ordinarily worshipped in this way, because one is always liable for serving an idol in any way, if this is its customary manner.

3 *The Mishnah continues*

אבל המגפף - והמנשק - והמכבד והמרבץ - והמרחץ - והמלביש - והמונעיל עובר בלא תעשה

One who hugs or kisses an idol, OR sweeps or sprinkles water before it, OR washes, anoints, dresses, or puts shoes on it, transgresses a prohibition but is not liable for stoning.

And Rashi explains;
שלא כדרכה
 The Mishnah refers to an idol that is not ordinarily worshipped in this way, because one is always liable for serving an idol if this is its customary manner.

4 The Gemara adds
 על כולן אינו לוקה
 דהוה ליה לאו שבכללות
 ואין לוקין על לאו שבכללות
 One does not get lashes for all these actions, because they are all included in the general prohibition of לא תעבדם, not to serve idols, and one does not get lashes for a general prohibition.

The Gemara cites support for this principle:

The Pasuk says

לא תאכלו על הדם

And a ברייתא cites several prohibitions derived from this one Pasuk:

1.
 אוכל מן הבהמה
 קודם שתצא נפשה
 Not to eat from an animal after it was slaughtered, before it is fully dead.

2.
 לא תאכלו בשר
 ועדיין דם במזרק
 Not to eat from the meat of a קרבן before its blood is sprinkled on the מזבח.

3.
 אין מברין על הרוגי ב"ד
 We do not offer the mourner's meal to the relatives of one who is executed by בית דין.

4.
 סנהדרין שהרגו את הנפש
 אין טועמין כלום כל אותו היום
 When the court executes someone, they all fast that entire day.

5.
 אזהרה לבן סורר ומורה
 This is a warning to the rebellious son, בן סורר ומורה, the rebellious son who is executed.

And the Gemara cites a ruling

על כולם אינו לוקה

משום דהוה ליה לאו שבכללות

None of these prohibitions is liable for lashes, because they are all derived from one general prohibition.

=====

4
**על כולן אינו לוקה
 דהוה ליה לאו שבכללות
 ואין לוקין על לאו שבכללות**
 One does not get lashes for all these actions, because they are all included in the general prohibition of לא תעבדם, not to serve idols, and one does not get lashes for a general prohibition.

The Gemara cites support for this principle:

The Pasuk says

לא תאכלו על הדם

And a ברייתא cites several prohibitions derived from this one Pasuk:

1

**אוכל מן הבהמה
 קודם שתצא נפשה**

Not to eat from an animal after it was slaughtered, before it is fully dead.

2

**לא תאכלו בשר
 ועדיין דם במזרק**

Not to eat from the meat of a קרבן before its blood is sprinkled on the מזבח.

3

אין מברין על הרוגי ב"ד

We do not offer the mourner's meal to the relatives of one who is executed by בית דין.

4

**סנהדרין שהרגו את הנפש
 אין טועמין כלום כל אותו היום**

When the court executes someone, they all fast that entire day.

5

אזהרה לבן סורר ומורה

This is a warning to the בן סורר ומורה, the rebellious son who is executed.

**על כולם אינו לוקה
 משום דהוה ליה לאו שבכללות**

None of these prohibitions is liable for lashes, because they are all derived from one general prohibition.

5

The Mishnah continues

הנודר בשמו והמקיים בשמו
עובר בלא תעשה

One who vows or swears in the name of an idol, transgresses a prohibition.

The Gemara explains

לאו שאין בו מעשה נינהו

This transgression does not involve an action, and so it is a מחלוקת whether one is liable for lashes, as we see in the following ברייתא:

לא תותירו ממנו עד בקר

בא הכתוב ליתן עשה אחר לא תעשה

לומר שאין לוקין עליו

דברי רבי יהודה

The Torah forbids one to leave over any part of the קרבן until the next morning, and then commands one to burn any leftovers. Therefore, he does not receive lashes, as Rashi explains

זה עונשו של לאו

שאם הותירו ישרפנו ויפטר

The Torah says to burn the leftover meat in lieu of a punishment. ®

This is generally referred to in Shas as

לאו הניתק לעשה

5

The Mishnah continues

**הנודר בשמו והמקיים בשמו
עובר בלא תעשה**

One who vows or swears in the name of an idol, transgresses a prohibition.

לאו שאין בו מעשה נינהו

This transgression does not involve an action, and so it is a מחלוקת whether one is liable for lashes, as we see in the following ברייתא:

**לא תותירו ממנו עד בקר
בא הכתוב ליתן עשה אחר לא תעשה
לומר שאין לוקין עליו**

דברי רבי ירמיה

The Torah forbids one to leave over any part of the קרבן until the next morning, and then commands one to burn any leftovers. Therefore, he does not receive lashes,

as Rashi explains

זה עונשו של לאו

שאם הותירו ישרפנו ויפטר

The Torah says to burn the leftover meat in lieu of a punishment.

*This is generally referred to in Shas as
לאו הניתק לעשה*

6 However,
 רבי יעקב אומר
 לא מן השם הוא זה
 This is not the reason why one does not get מלקות. Rather,
 אלא משום דהוה ליה
 לאו שאין בו מעשה
 וכל לאו שאין בו מעשה
 אין לוקין עליו
 One does not get lashes for a prohibition that does not
 involve any action.
 The Gemara infers
 מכלל דרבי יהודה סבר
 לוקין עליו
 Apparently, רבי יהודה disagrees and holds that one does get
 lashes for a
 לאו שאין בו מעשה

Therefore, they would also argue regarding
 הנודר בשמו והמקיים בשמו
 עובר בלא תעשה
 ;לאו שאין בו מעשה;
 According to
 רבי יהודה
 According to, he is liable;
 According to
 רבי יעקב
 אין לוקין עליו, he is not liable.
 =====

6
However,
רבי יעקב אומר
לא מן השם הוא זה
This is not the reason why one does not get מלקות.
Rather,
אלא משום דהוה ליה
לאו שאין בו מעשה
וכל לאו שאין בו מעשה
אין לוקין עליו
One does not get lashes for a prohibition
that does not involve any action.

The Gemara infers
מכלל דרבי יהודה סבר
לוקין עליו
Apparently, רבי יהודה disagrees
and holds that one does get lashes for a
לאו שאין בו מעשה

Therefore, they would also argue regarding
הנודר בשמו והמקיים בשמו
עובר בלא תעשה
Because it's a לאו שאין בו מעשה;

According to
רבי יעקב
אין לוקין עליו
he is not liable.

According to
רבי יהודה
לוקין עליו
he is liable.

7 The Gemara cites a ברייתא that discusses the sources for several prohibitions involving ע"ז, including the prohibition of הנודר בשמו, that are all derived from the Pasuk; ושם אלהים אחרים לא תזכירו
לא ישמע על פיך

1.
ושם אלהים אחרים לא תזכירו
שלא יאמר אדם לחבירו
שמור לי בצד עבודת כוכבים פלונית
It is forbidden to mention the name of an idol, even to say, "Wait for me next to that idol."

2.
לא ישמע על פיך
שלא ידור בשמו ולא יקיים בשמו
It is forbidden to vow or swear in the name of an idol.
Furthermore,
ולא יגרום לאחרים
שידרו בשמו ויקיימו בשמו
One may not cause others to do so;

As אבוא דשמוואל ruled
אסור לאדם
שיעשה שותפות עם העובד כוכבים
שמא יתחייב לו שבועה
ונשבע בעבודת כוכבים שלו
It is forbidden to form a partnership with a non-Jew,
because the non-Jew may become obligated to swear to him,
and he will invoke the name of his idol.

7 The Gemara cites a ברייתא that discusses the sources for several prohibitions involving ע"ז, including הנודר בשמו, that are all derived from the Pasuk;

**ושם אלהים אחרים לא תזכירו
לא ישמע על פיך**

1

**ושם אלהים אחרים לא תזכירו
שלא יאמר אדם לחבירו
שמור לי בצד עבודת כוכבים פלונית**
It is forbidden to mention the name of an idol,
even to say, "Wait for me next to that idol."

2

**לא ישמע על פיך
שלא ידור בשמו ולא יקיים בשמו**
It is forbidden to vow or swear in the name of an idol.

Furthermore,
**ולא יגרום לאחרים
שידרו בשמו ויקיימו בשמו**
One may not cause others to do so;

As אבוא דשמוואל ruled

**אסור לאדם
שיעשה שותפות עם העובד כוכבים
שמא יתחייב לו שבועה
ונשבע בעבודת כוכבים שלו**

It is forbidden to form a partnership with a non-Jew,
because the non-Jew may become obligated to swear to him,
and he will invoke the name of his idol.

8 The Gemara cites an exception to this Halachah:
כל עבודת כוכבים הכתובה בתורה
מותר להזכיר שמה
It is permitted to say the name of an idol mentioned in the
Torah.

Another Halachah regarding ע"ז:

כל ליצנותא אסירא
חוץ מליצנותא דעבודת כוכבים
דשריא

All forms of mockery are forbidden, except for mocking
ע"ז, which is permitted.

=====

8

An exception to this Halachah:
**כל עבודת כוכבים הכתובה בתורה
מותר להזכיר שמה**
*It is permitted to say the name of an idol
mentioned in the Torah.*

**כל ליצנותא אסירא
חוץ מליצנותא דעבודת כוכבים
דשריא**
*All forms of mockery are forbidden,
except for mocking ע"ז, which is permitted.*

9 The Gemara cites several statements regarding כלל ישראל's history of idol worship:

On the one hand, הושע הנביא said
ועתה יוסיפו לחטא
The people are sinning even more.
And the Gemara explains
כל אחד ואחד
עשה דמות ומוניחה בכיסו
Everyone would carry an image of their idol in their pockets; and
בשעה שזוכרה
מוציאה מתוך חיקו ומחבקה ומנשקה
Whenever they remembered it, they would pull it out and hug and kiss it.

On the other hand, רב יהודה אמר רב explained
יודעין היו ישראל בעבודת כוכבים
שאין בה ממש
ולא עבדו עבודת כוכבים
אלא להתיר להם עריות בפרהסיא
אלא להתיר להם עריות בפרהסיא
knew that the idols were meaningless, but they served them as a way to throw off their Torah obligations in order to engage in forbidden activities, such as illicit relationships.

The Gemara challenges this from a ברייתא:
The Pasuk says
'כזכור בניהם מזבחותם וגו'
They recalled their altars as they did their sons. And רבי אלעזר explained
כאדם שיש לו געגועין על בנו
Their longing for the עבודה זרה resembled a father's longing for his son?

The Gemara answers
בתר דאביקו ביה
After כלל ישראל became accustomed to serving idols, they indeed became attached to them and served them sincerely.

9 Several statements regarding כלל ישראל's history of idol worship:

בזמן הנביא

ועתה יוסיפו לחטא

The people are sinning even more.

And the Gemara explains

כל אחד ואחד

עשה דמות ומוניחה בכיסו

Everyone would carry an image of their idol in their pockets;

בשעה שזוכרה

מוציאה מתוך חיקו ומחבקה

ומנשקה

Whenever they remembered it, they would pull it out and hug and kiss it.

רב יהודה אמר רב explained

יודעין היו ישראל בעבודת כוכבים

שאין בה ממש

ולא עבדו עבודת כוכבים

אלא להתיר להם עריות בפרהסיא

knew that the idols were meaningless, but they served them as a way to throw off their Torah obligations in order to engage in forbidden activities, such as illicit relationships.

?

ברייתא

כזכור בניהם מזבחותם וגו'

They recalled their altars as they did their sons.

רב יהודה אמר רב explained

כאדם שיש לו געגועין על בנו

Their longing for the עבודה זרה resembled a father's longing for his son?

בתר דאביקו ביה

After כלל ישראל became accustomed to serving idols, they indeed became attached to them and served them sincerely.